

Pratarmė

Pirmame skyriuje „Kultūra ir ugdymas“ visu pirma teoriškai ir empiriškai nagrinėjamas etninės kultūros perdavimas. Remiantis mokinių, mokytojų ir skirtingų kartų (vaikų, tėvų ir senelių) požiūriais į etninę kultūrą, apibūdinama pagrindinio kultūros perdavimo mechanizmo – tradicijos – situacija XXI a. Lietuvoje. Analizuojant mokinių lytiškumo formavimosi procesus, išryškintas mokinių požiūris į kultūrinės aplinkos įtaką lytiškumo sampratai pagrįsti ar modifikuoti. Pateikus kokybinio tyrimo rezultatus, parodoma, kad šeimoje lytiškumas formuojasi tėvų ir senelių elgesio pavyzdžiu, o mokykloje vyrauja neutralus požiūris į lytį. Šiame skyriuje taip pat siekiama atskleisti ir fenomenologinį muzikinio ugdymo diskursą, neatsiejama nuo konkretaus istorinio laikotarpio etinių ir estetinių nuostatų. Pasirėmus Lietuvos fenomenologų – Alphonso Lingio ir Arvydo Šliogerio – idėjomis, kartu mėginama nubrėžti ir darnios plėtos gaires.

Antrame skyriuje „Ugdymas ir socializacija“ iškeliami aktuali vaikų skirtybių lygybės sampratos problema, nagrinėjama pedagogikoje ir sugestyvaus egalitarizmo kontekste. Pasitelkiant Europos demokratinės pedagogikos kritinės ugdymo paradigmos paveldą, pateikiamos vaikų lygybės sampratos ir jos socialinių kultūrinių prasmų interpretacijos. Aktualinama ir socializacijos reikšmė brandinant visavertę vaiko asmenybę. Pripažįstant socializacijos ontogenezeje prasmę ir specifiką, iškeliami ypatinga pirminės socializacijos svarba vaikystėje ir

išskiriamos žaidimo, kaip pagrindinės vaiko veiklos visavertei jo socializacijai užtikrinti galimybės, kurios pagrindžiamos XIX–XX a. žaidimo teorijomis ir šiuolaikinių tyrimų duomenimis. Čia pat inicijuojama ir šiuolaikinių vaikų bei jaunuolių internetinės pornografijos, kaip vienos iš smurto ir viktimizacijos formų, refleksija, kuri edukacinėje aplinkoje dažnai neplėtojama. Atsižvelgiant į grupinių diskusijų būdu įvardytus pornografijos suvokimus, mėginama projektuoti prevencijos priemonės, skatinančias moksleivių vaikinių sąmoningumą pornografijos atžvilgiu.

Trečiame skyriuje „Aukštojo mokslo kokybė“ pagrindinis dėmesys telkiamas į tris tarp savęs susijusius aukštojo mokslo efektyvinimo klausimus: ekonominių, socialinių ir politinių veiksmų įtakos universiteto kamieninio padalinio strateginiam planavimui analizę; universitetinių ekonomikos studijų kokybės užtikrinimą naudojant studentų apklausos duomenis apie dėstyto ir programų vertinimus; universiteto studentų nuostatų į numatomą karjeros ir šeimos konfliktą aptartį. Rašoma ir apie naujas profesijas darbo rinkoje, kurios tampa sudėtingu profesinio orientavimo iššūkiu įvairaus tipo ugdymo ir švietimo institucijoms.

Kronikoje išskiriamos naujos mokslinės monografijos apie Lietuvos švietimo politikos transformacijas ir moterų kelio į fizinius ir technologinius mokslus realumą, dalijamasi išpūdžiais sugrįžus iš mokslinių konferencijų.

Vanda Aramavičiūtė